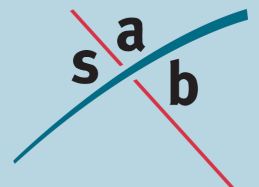

Quick scan natuur

Reclamemast Diemen

Interbest B. V.

Datum: 8 september 2017
Projectnummer: 160229

SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
tel: 026 - 357 69 11
fax: 026 - 357 66 11

Auteur: J. Rijdsdijk & D. Meriën
Tweede lezer: V. Hommersen & E. Verkaik
Projectleider: B. van Dijk
Project: Reclamemast Diemen
Projectnummer: 160229

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	6
2.1	Gebiedsbescherming	6
2.2	Soortenbescherming	7
3	Quick scan flora en fauna	10
3.1	Onderzoeksmethode	10
3.2	Gebiedsbescherming	10
3.3	Soortenbescherming	11
4	Conclusie	17
4.1	Gebiedsbescherming	17
4.2	Soortbescherming	17
5	Advies	19
5.1	Zorgplicht	19
5.2	Broedende vogels	19
5.3	Aanbevelingen	19
5.4	Vervolgstappen	19
6	Actualisatie Wet natuurbescherming	20
6.1	Inleiding	20
6.2	Gebiedsbescherming	20
6.3	Soortenbescherming	22
6.4	Bescherming houtopstanden	24
6.5	Effectbeoordeling	25
6.6	Bescherming houtopstanden	27
6.7	Conclusie	28
	Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur	3

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de zuidzijde van de A1, ter hoogte van de aansluiting A9-A1 bevindt zich een weiland, kadastraal bekend als perceel DMN G 346 (ged) in de gemeente Diemen. Op dit weiland is de plaatsing van een reclamemast met ledschermen voorzien. Het deel waarop de reclamemast wordt geplaatst, wordt afgescheiden van het resterende deel van het weiland. De plaatsing van een reclamemast past niet in het geldende bestemmingsplan. Derhalve dient een nieuw bestemmingsplan te worden vastgesteld.

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en eventuele andere betrokken natuurregeling. Uit dit onderzoek moet blijken of met de ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing noodzakelijk is.

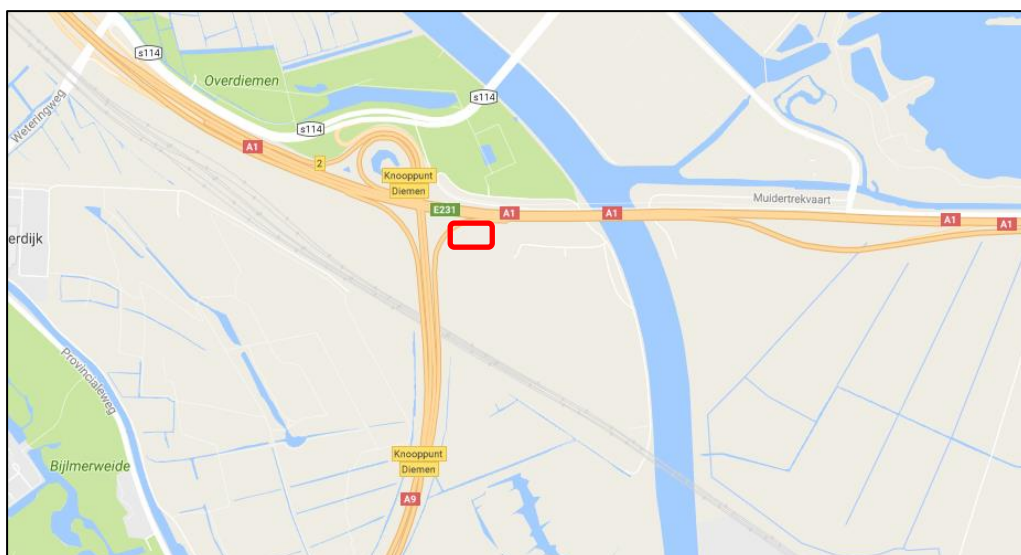
In hoofdstuk 1 tot en met 5 wordt dit onderzoek weergegeven. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. In hoofdstuk 6 bespreken we mogelijke effecten op natuurwaarden die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

De projectlocatie betreft een weiland aan de zuidzijde van de A1, ter hoogte van de aansluiting A9-A1. Het perceel is kadastraal bekend als perceel DMN G 346, gemeente Diemen. Het weiland fungeert thans als paardenweide en heeft een open karakter. Struiken en bomen zijn enkel langs de oostelijke grens van het weiland aanwezig. Het weiland is omringd door perceelsloten. Het weiland is ontsloten door een zandweg welke in het verlengde van de Oude Muiderstraatweg ligt.

Het plangebied wordt in het noorden begrensd door de A1, in het westen door de afslag A9 richting Amersfoort, in het zuiden door een zandweg welke in het verlengde van de Oude Muiderstraatweg ligt en in het oosten door de Oude Muiderstraatweg. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

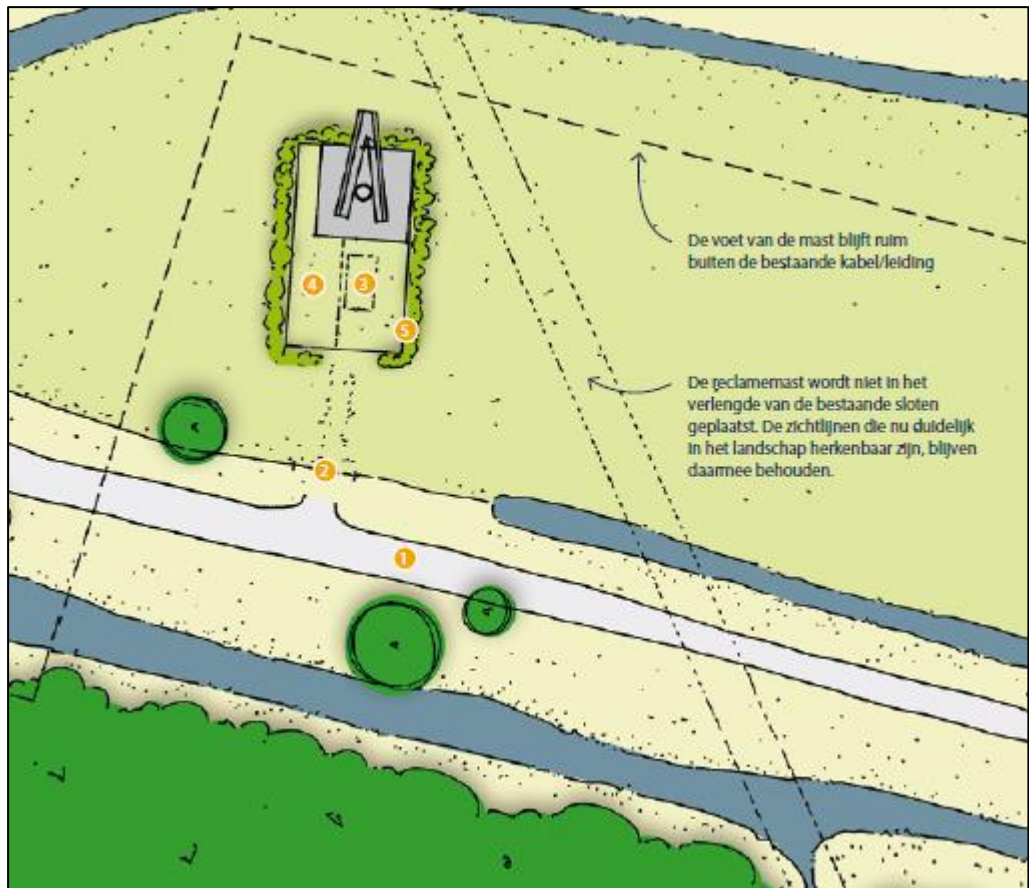
Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

1.2.2 Toekomstige situatie

Voor de planontwikkeling is nog geen sprake van een uitgewerkt inrichtingsplan. Wel is een gewenst inrichtingsplan opgesteld. De navolgende afbeelding toont de inrichtingsschets. De mast zal in totaal ongeveer 30 meter hoog worden. De ledschermen zullen afmetingen van 9x12 krijgen en door middel van een transparante constructie aan de mast worden bevestigd. Aan de zuidzijde, grenzend aan het bos, zal geen scherm worden bevestigd. Rondom de voet van de mast zal een hekwerk worden geplaatst met struweelbeplanting.

*Op het noorden gerichte afbeelding van de inrichtingsschets voor het plangebied
(bron: SAB & Interbest, 20 juni 2016)*

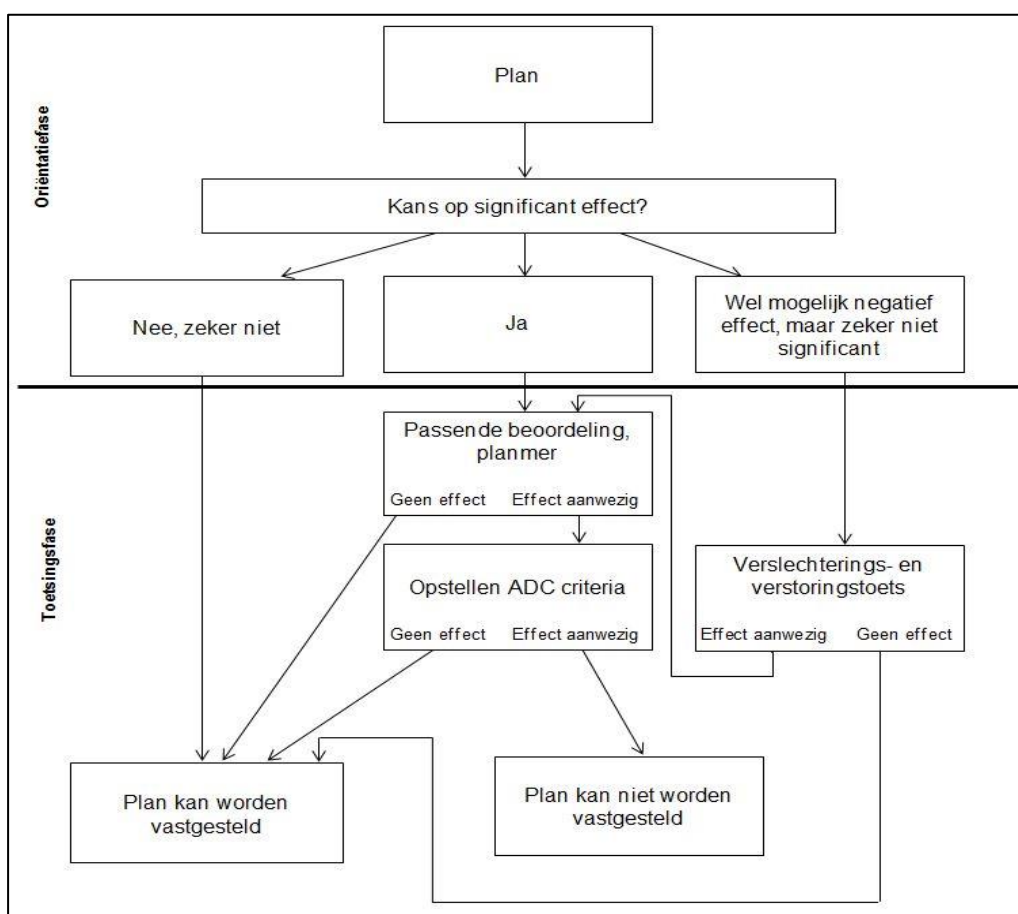
2 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en verordeningen van de verschillende provincies aangaande onderwerpen als de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000-gebieden). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. In deze wet zijn naast de Natura 2000-gebieden ook de Beschermde natuurmonumenten opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Onderstaande afbeelding geeft een schematische weergave van de besluitvorming over plannen in relatie tot de Natuurbeschermingswet 1998 weer.

2.1.2 Ecologische Hoofdstructuur, beschermd weidevogelgebied, beschermd ganzenfoerageergebied

Andere vormen van gebiedsbescherming zijn opgenomen in de provinciale omgevingsvisies en –verordeningen, maar vallen buiten de natuurwetgeving van de Rijks-overheid. Het betreft in ieder geval de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en beschermde weidevogelgebieden. Daarnaast hebben veel provincies ook beschermde ganzenfoerageergebieden aangewezen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft. Voor de EHS geldt dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt. In beschermde weidevogelgebieden en beschermde ganzenfoerageergebieden mogen de ruimtelijke ingrepen geen negatieve effecten hebben op respectievelijk broedende weidevogels en overwinterende ganzen.

De provincie Noord-Holland maakt in haar Verordening Ruimte (vastgesteld in 2015) bij de EHS onderscheid tussen EHS grote wateren, EHS en Ecologische verbindingszone. Onder EHS grote wateren worden grote wateren als het Markermeer, IJsselmeer en de Noordzee verstaan. Volgens de “Handreiking ruimtelijke bescherming en compensatie natuur en recreatie” (2007) is sprake van het Nee, tenzij-regime bij ingrepen in de EHS. Dit regime houdt in dat geen ingrepen zijn toegestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, de negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

2.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te veront-rusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

2.2.1 Beschermingscategorieën

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1. beschermingscategorie 1:
een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;
2. beschermingscategorie 2:
voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
In een dergelijke gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
3. beschermingscategorie 3:
voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen een in de wet genoemd belang dienen en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Economische Zaken.

2.2.2 Vogels

Alle nesten van inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan met name de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Nesten van een aantal vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Het betreft hier over het algemeen soorten die het gehele jaar gebruikmaken van hun nest, of niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen. Er worden hierin vijf categorieën onderscheiden:

- 1 Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop.

De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

- 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Bij de vijfde en laatste categorie zijn de nesten jaarrond beschermd als er in de omgeving onvoldoende alternatieven zijn:

- 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

2.2.3 *Zorgplicht*

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat voorafgaand aan sloop-, grond-, of bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

3 Quick scan flora en fauna

3.1 Onderzoeksmethode

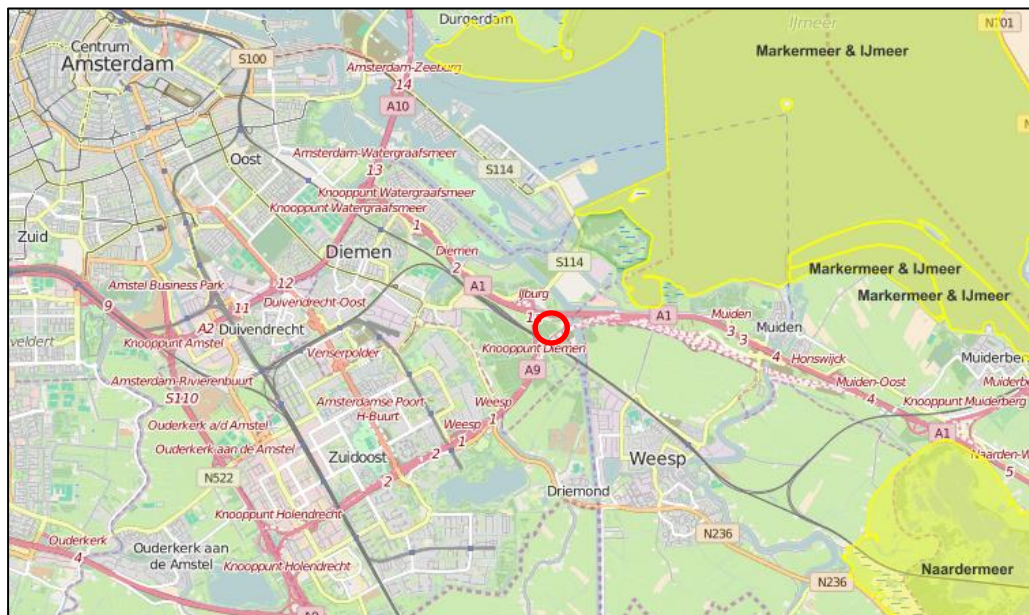
De quick scan flora en fauna is gebaseerd op een biotoopinschatting door een eco-loog van SAB. Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruikgemaakt van de meest recente verspreidingsgegevens van soorten uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD). Hierbij zijn gegevens opgevraagd voor het kilometerhok 129-482. Hierbij zijn enkel de waarnemingen van de afgelopen 5 jaar opgevraagd voor beschermde tabel 2- en 3-soorten. Voor aanvullende visualisering van deze gegevens wordt gebruikgemaakt van relevante literatuur. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 8 augustus 2016 heeft een ecooloog van SAB het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is aangewezen (zie navolgende afbeelding).

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

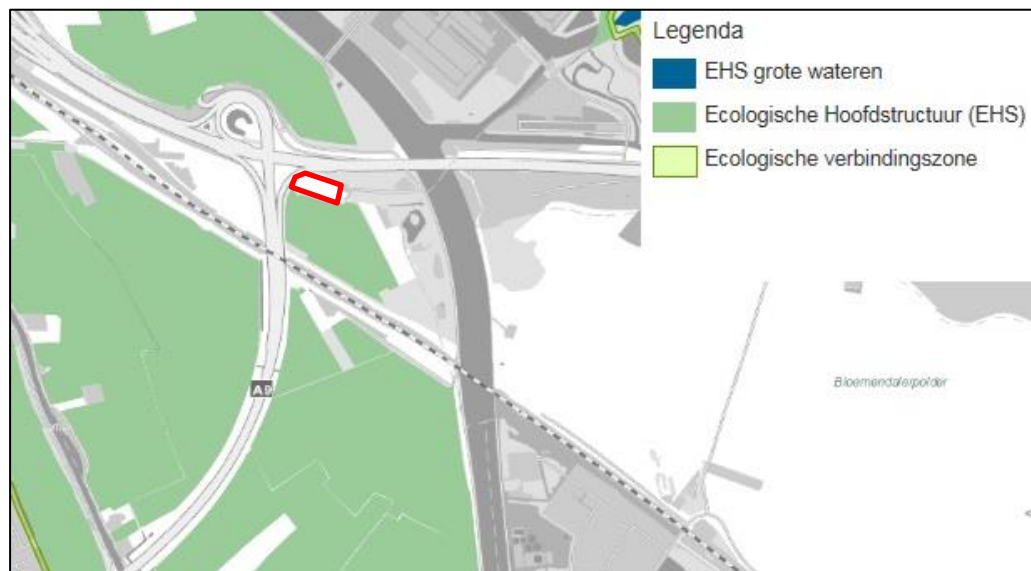
Bron: synbiosys.alterra.nl. Bewerking: SAB.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, op ongeveer 1,4 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Daarnaast

bevinden de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen zich op respectievelijk ongeveer 6,4 en 6,9 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Het Natura 2000-gebied Botshol bevindt zich op ongeveer 9,0 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand. Gezien de afstand, tussengelegen versturende elementen (zoals wegen) en de reeds bestaande achtergrondverstoring van de kernen van Weesp, Muiden, Amsterdam en Diemen wordt het niet waarschijnlijk geacht dat de beoogde ontwikkelingen een negatief effect zullen hebben op de natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

3.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet in de EHS. Het dichtstbijzijnde gedeelte van de EHS ligt op enkele tientallen meters ten zuiden van het plangebied, zie ook onderstaande afbeelding. Het plangebied ligt daarnaast ook niet in een weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied bevindt zich op ongeveer 1 kilometer meter ten noordwesten van het plangebied.

*Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van de Noord-Hollandse EHS.
Bron: Provinciale Ruimtelijke Verordening, 2015 Provincie Noord-Holland. Bewerking: SAB.*

Aangezien het plangebied niet in de EHS of in weidevogelleefgebied ligt, vormt de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden geen beperkingen voor de beoogde plannen. Vanwege de afstand, tussengelegen versturende elementen (zoals wegen) en de reeds bestaande achtergrondverstoring van Diemen en de snelwegen A1 en A9, zijn daarnaast geen negatieve effecten te verwachten op deze gebieden.

3.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. In deze paragraaf zal vooral ingegaan worden

op strikt beschermde soorten (beschermingscategorie 2 en 3) aangezien hiervoor geen algehele vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.3.1 Vaatplanten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de buurt van het plangebied geen strikt beschermde vaatplanten voor.

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende soorten waargenomen: grote kattenstaart (*Lythrum salicaria*), gewone smeerwortel (*Symphytum officinale*), ridderzuring (*Rumex obtusifolius*), perzikkruid (*Persicaria maculosa*), akkervergeetmenietje (*Myosotis arvensis*), grote brandnetel (*Urtica dioica*), brede weegbree (*Plantago major*) en melganzevoet (*Chenopodium album*). Beschermde soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het plangebied bestaat uit een kortbegrasde paardenwei met een vegetatie van Engels raaigras. Enkel langs de randen van de paardenwei komen enkele andere soorten voor.

Aangezien de waargenomen soorten niet aanvullend zijn beschermd vormt de aanwezigheid van deze soorten geen belemmering voor het uitvoeren van de geplande ruimtelijke ontwikkeling.

3.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de buurt van het plangebied geen strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten voor. Gezien het karakter van het plangebied, een kortbegrasde paardenwei zonder ruigtes, struiken, bomen of bebouwing, is het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren op voorhand uit te sluiten. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten

3.3.3 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), de rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), de gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn strikt beschermd volgens de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors).

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Binnen het plangebied zijn gebouwen afwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten. Negatieve

effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zijn uitgesloten.

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangende schors. Bomen dienen hiervoor een minimale diameter van 30 centimeter te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Vanaf deze diameter maken spechten ook holen in bomen, waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Ook moeten de bomen dermate oud zijn, dat holtes door rotting ontstaan.

Binnen het plangebied zijn bomen afwezig. Hierdoor is de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten op voorhand uit te sluiten. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende soorten zijn uitgesloten.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied door tientallen of honderden vleermuizen wordt gebruikt, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van een grote hoeveelheid vleermuizen verdwijnen. Dit kan een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke gebieden strikt beschermd.

Het plangebied kent een open karakter en is omringd door meerdere watergangen. In de directe omgeving zijn meerdere bosschages aanwezig. Een dergelijke omgeving vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Het is echter niet te verwachten dat het plangebied *essentieel* foerageergebied vormt voor een populatie vleermuizen. Het plangebied heeft namelijk maar een beperkte oppervlakte, ligt ingeklemd tussen twee drukke snelwegen. Door de lichtverstoringen vanaf de snelwegen zal ook de ledverlichting in de mast de hoeveelheid verstoring niet vergroten. In de directe omgeving is bovendien veel vergelijkbaar foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft onder andere weides in het oosten, zuiden en westen, speelbos het Banjerbossie en het groengebied Overdiemen. Het wordt daarom niet waarschijnlijk geacht dat de weide in het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormt. Aanvullend onderzoek naar foerageergebied van vleermuizen wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen wordt door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben. Daarom zijn dergelijke vliegroutes strikt beschermd.

Binnen het plangebied zijn bomen of andere geleidende structuren afwezig. De watergangen rondom het plangebied kunnen wel fungeren als vliegroute. Met name water-vleermuizen en meervleermuizen kunnen brede watergangen als vliegroute gebruiken. Watergangen zijn met name geschikt als vliegroute als deze niet worden onderbroken en als deze worden begeleid door opgaande begroeiing. Echter, aangezien de watergangen in het plangebied relatief smal zijn, deze niet ver doorlopen tot buiten het plangebied en niet worden begeleid door opgaande begroeiing zoals een bomenrij, wordt het niet waarschijnlijk geacht dat dit essentiële vliegroutes betreft. Zowel de locatie van de mast als de verlichting die de mast uitstraalt zal daarom geen vliegroute voor vleermuizen verstoren. Een nader onderzoek naar essentiële vliegroutes van vleermuizen wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3.4 Vogels

Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in en direct rondom het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als houtduif (*Columba palumbus*) en grasmus (*Sylvia communis*).

Het plangebied zelf lijkt ongeschikt als broedbiotoop voor vogels. In de directe omgeving kunnen echter meerdere soorten tot broeden overgaan. Tijdens het broeden zijn alle vogels strikt beschermd. Om te voorkomen dat door de geplande werkzaamheden broedende vogels verstoord worden, adviseren wij om de werkzaamheden buiten de broedperiode (half maart tot half augustus) te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat geen broedende vogels in het plangebied aanwezig zijn. Als buiten de broedperiode nog een broedende vogel wordt aangetroffen, is ook deze beschermd en dienen de werkzaamheden ter plaatse gestaakt te worden. Er dient vervolgens contact met een ecooloog te worden opgenomen om de situatie te bespreken en een passende oplossing te vinden.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten in de buurt van het plangebied voor. Het betreft de soorten boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd (*Buteo buteo*), grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), havik (*Accipiter gentilis*), ooievaar (*Ciconia ciconia*) en sperwer (*Accipiter nisus*).

De hierboven genoemde jaarrond beschermde vogelsoorten maken hun nesten langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in oude nesten van kraaien en eksters in boomgroepen (buiserd) in hoge bomen (buiserd, havik, boomvalk, sperwer) of op speciale nestpalen (ooievaar). Binnen het plangebied ontbreken stromende beken, hoge bomen en speciale nestpalen. Wel zijn er in de directe omgeving enkele hoge bomen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn deze bomen geïnspecteerd. Hierbij zijn geen horsten (nesten van roofvogels) of kraaien- en eksternesten waargenomen. Nesten van deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn derhalve niet in het plangebied te verwachten.

3.3.5 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de ringslang (*Natrix natrix*) in de buurt van het plangebied voor. De ringslang is een soort welke voor kan komen in meer verstoorde gebieden (waaronder stedelijk gebied). De soort is met name te vinden in nattere gebieden met een natuurlijke oeverzone. Als voortplantingslocatie maakt de ringslang gebruik van broeihopen. Deze zijn niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor het plangebied niet fungeert als voortplantingslocatie. Ook ontbreken natuurlijke en goed begroeide oeverzones. Hierdoor is het uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de ringslang. Naar alle waarschijnlijkheid hebben de waarnemingen betrekking op de gebieden ten zuiden en oosten van het plangebied. Negatieve effecten op reptielen zijn uitgesloten.

3.3.6 Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de heikikker (*Rana arvalis*) en rugstreeppad (*Bufo calamita* of *Epidalea calamita*) in de buurt van het plangebied voor.

Heikikker

De heikikker is een soort met een voorkeur voor natte heide- en veengebieden en kan daarnaast ook voorkomen in schrale graslanden. De soort maakt voor de voortplanting gebruik van poelen en andere plekken waar stilstaand water beschikbaar is. De heikikker overwintert op het land waarbij de soort in de grond of onder boomwortels wegkruipt. Houtwallen in de omgeving van geschikt zomerbiotoop vormen hiermee ook potentieel winterbiotoop.

Rondom het plangebied zijn meerdere watergangen aanwezig. Deze zijn uitvoerig bemonsterd op het voorkomen van beschermde amfibieën. Hierbij is de heikikker niet aangetroffen. De watergangen zijn echter wel geschikt als voortplantingslocatie voor de heikikker. Direct ten zuiden van het plangebied is ook geschikt overwinteringshabitat aanwezig in de vorm van bosschages en houtwallen. Hierdoor kan de aanwezigheid van de heikikker niet worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden voorzien niet in ingrepen in watervoerende elementen. Evt. overwinteringshabitat wordt ook niet betreden, waardoor negatieve effecten op de heikikker zijn uit te sluiten. Er hoeft geen Flora- en faunawetontheffing voor de heikikker aangevraagd te worden.

Rugstreeppad

De rugstreeppad laat zich met enige regelmaat in stedelijk gebied zien en is een pionierssoort die grote afstanden kan afleggen. De soort is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek en komt voornamelijk voor langs de grote rivieren en op de hogere zandgronden. De rugstreeppad is sterk gebonden aan vergraafbaar zand in braakliggend terrein en is voor de voortplanting afhankelijk van ondiepe poeltjes. Dergelijke elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Dergelijk biotoop is wel direct ten zuiden van het plangebied aanwezig, in de vorm van het zandpad. Het plangebied zelf vormt in de huidige situatie echter geen geschikt biotoop vanwege de afwezigheid van vergraafbaar zand en ondiepe poeltjes.

In een later stadium, wanneer het plangebied wordt vergraven en mogelijk tijdelijk braak ligt, kan het terrein wel een geschikte leefomgeving voor de rugstreeppad vormen. Tijdens de bouwwerkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden

met rugstreeppadden om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Aanbevolen wordt om eventuele natte plekken te dempen (na controle op individuen en eisnoeren) en het plangebied zo kort mogelijk braak te laten liggen. Als deze voorzorgsmaatregelen genomen worden voor de rugstreeppad, zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde amfibieën niet te verwachten met de beoogde ontwikkelingen.

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende soorten waargenomen: larven van het groene kikker-complex (*Rana spp.*), juveniele en volwassen bastaardkikkers (*Rana klepton esculentus*) en juveniele klein watersalamanders (*Lissotriton vulgaris*). Beschermde soorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Aangezien de waargenomen soorten niet aanvullend zijn beschermd vormt de aanwezigheid van deze soorten geen belemmering voor het uitvoeren van de geplande ruimtelijke ontwikkeling.

3.3.7 Vissen

In het plangebied zijn watervoerende elementen afwezig. Direct rondom het plangebied zijn meerdere sloten aanwezig. Deze zijn uitvoerig bemonsterd op het voorkomen van beschermde vissoorten. Tijdens het veldbezoek is enkel de driedoornige stekelbaars (*Gasterosteus aculeatus*) aangetroffen. Beschermde soorten zijn niet aangetroffen. De aanwezigheid van strikt beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten. Aangezien de waargenomen soort niet aanvullend is beschermd vormt de aanwezigheid van deze soort geen belemmering voor het uitvoeren van de geplande ruimtelijke ontwikkeling. Negatieve effecten op beschermde vissoorten zijn uitgesloten.

3.3.8 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor dergelijke soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied. Negatieve effecten op beschermde insecten en andere ongewervelden zijn uitgesloten.

4 Conclusie

Aan de zuidzijde van de A1, ter hoogte van de aansluiting A9-A1 bevindt zich een weiland, kadastraal bekend als perceel DMN G 346 (ged) in de gemeente Diemen. Op dit weiland is de plaatsing van een reclamemast voorzien. Het deel waarop de reclamemast wordt geplaatst, wordt afgescheiden van het resterende deel van het weiland.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op beschermde gebieden.

4.1.1 *Natuurbeschermingswet 1998*

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, op ongeveer 1,4 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Daarnaast bevinden de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen zich op respectievelijk ongeveer 6,4 en 6,9 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Gezien de afstand, tussengelegen versturende elementen (zoals wegen) en de reeds bestaande achtergrondverstoring van de kernen van Weesp, Muiden, Amsterdam en Diemen wordt het niet waarschijnlijk geacht dat de beoogde ontwikkelingen een negatief effect zullen hebben op de natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Nader onderzoek in de vorm van een Voortoets Natuurbeschermingswet 1998 wordt derhalve niet noodzakelijk geacht. De Natuurbeschermingswet 1998 staat de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

4.1.2 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied ligt niet in de EHS. Het dichtstbijzijnde gedeelte van de EHS ligt op enkele tientallen meters ten zuiden van het plangebied. Het plangebied ligt daarnaast ook niet in een weidevogelleefgebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied bevindt zich op ongeveer 1 kilometer ten noordwesten van het plangebied.

Aangezien het plangebied niet in de EHS of in weidevogelleefgebied ligt, vormt de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden geen beperkingen voor de beoogde plannen. Vanwege de afstand, tussengelegen versturende elementen (zoals wegen) en de reeds bestaande achtergrondverstoring van Diemen en de snelwegen A1 en A9 zijn daarnaast geen negatieve effecten te verwachten op deze gebieden.

4.2 Soortbescherming

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt een aantal strikt beschermde plant- en diersoorten in de buurt van het plangebied voor. De meeste van deze soorten zijn in de huidige situatie echter niet in het gebied te verwachten, omdat mede op basis van het veldbezoek is geconstateerd dat een geschikt leefgebied ontbreekt. Echter, van één soort(groep)en kan op basis van het veldbezoek de aanwezigheid niet op voorhand worden uitgesloten.

4.2.1 *Rugstreeppad*

Als het plangebied tijdens de werkzaamheden tijdelijk braak komt te liggen, kan het terrein een geschikte leefomgeving voor de rugstreeppad vormen. Tijdens de bouw- werkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met rugstreeppadden om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Aanbevolen wordt om eventuele natte plekken te dempen (na controle op individuen en eisnoeren) en het plangebied zo kort mogelijk braak te laten liggen. Als deze voorzorgsmaatregelen genomen worden, zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde amfibieën niet te verwachten met de beoogde ontwikkelingen.

5 Advies

5.1 Zorgplicht

De zorgplicht is altijd van toepassing. Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden te verrichten buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen). Ook kan er gefaseerd worden gewerkt om dieren de kans te geven om te vluchten.

5.2 Broedende vogels

De werkzaamheden dienen buiten de broedperiode plaats te vinden. Voor de meeste vogels loopt deze van half maart tot half augustus. Broedende vogels zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet en mogen niet verstoord worden. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren.

5.3 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- het planten van bomen en struiken voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten;
- er kan een nestkast aan de reclamemast worden aangebracht ten behoeve van de boomvalk. Deze roofvogel heeft te lijden onder predatie door buizerd en havik.

5.4 Vervolgstappen

- Geen. Het plan is haalbaar in het licht van de Flora- en faunawet.

6 Actualisatie Wet natuurbescherming

6.1 Inleiding

In 2016 is een quick scan uitgevoerd om de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied te beoordelen (hoofdstuk 1 t/m 5). Dit onderzoek werd uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1988 en Natuurnetwerk Nederland. In voorliggend hoofdstuk volgt een actualisatie van dit onderzoek in het kader van de nieuwe Wet natuurbescherming. Voor deze actualisatie is geen veldbezoek op locatie uitgevoerd. Het veldbezoek dat in 2016 voor de quick scan Flora- en faunawet is uitgevoerd volstaat hier. De effectbeoordeling is uitgevoerd op basis van verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna NDFF) en het eerder verrichte veldbezoek in het plangebied.

De bescherming van natuur, zoals dat onderzocht wordt in voorliggende quick scan, is op te delen in gebiedsbescherming, soortenbescherming en de bescherming van houtopstanden. Bepaalde natuurgebieden worden beschermd door de Wet natuurbescherming en daarnaast is ook in provinciale verordeningen gebiedsbescherming vastgelegd, waaronder de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland. Ook de bescherming van plant- en diersoorten en de bescherming van houtopstanden is geregeld in de Wet natuurbescherming.

6.2 Gebiedsbescherming

6.2.1 Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

6.2.2 Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te

leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

6.2.2.1 Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstoringseffect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt (artikel 2.7 lid 1).

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

6.2.2.2 Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

6.2.3 Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhan-

gend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied.

Voor Natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt

In de provincie Noord-Holland is naast Natuurnetwerk Nederland ook sprake van ganzenfoerageergebied en weidevogelleefgebied. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft. In ganzenfoerageergebieden mogen de ruimtelijke ingrepen geen negatieve effecten hebben op rustende en foeragerende ganzen. Bestemmingsplannen die betrekking hebben op weidevogelleefgebied mogen niet leiden tot verstoring van weidevogels. Ruimtelijke ingrepen zijn in bovengenoemde gebieden alleen toegestaan als ze de wezenlijke kenmerken en waarden niet aantasten. Onder bepaalde voorwaarden zijn ingrepen die deze waarden aantasten, wel toegestaan. Deze voorwaarden zijn beschreven in artikel 19 (voor NNN en natuurverbindingen) en artikel 25 (voor weidevogelleefgebied) van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). In alle gevallen geldt dat een aantasting, als deze wordt toegestaan, gecompenseerd moet worden, zodat de natuur er netto niet op achteruit gaat.

6.3 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming.

6.3.1 Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

6.3.1.1 Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten

opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Het vernielen van nesten is verboden en het verstoren van nesten is enkel toegestaan indien geen sprake is van een negatieve invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

6.3.1.2 Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te onwortelen of te vernielen.

6.3.1.3 Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te onwortelen of te vernielen.

6.3.2 *Opzetvereiste*

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

6.3.3 *Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing*

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. De provincie Noord-Holland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleur-

ge bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de in paragraaf 2.2.1 beschreven verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de vogelrichtlijnsoorten, de habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de vogelrichtlijnsoorten en de habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor vogelrichtlijnsoorten en habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

6.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

6.5 Effectbeoordeling

In navolgende paragrafen wordt per soortgroep beoordeeld of het eerder verrichte onderzoek in het kader van de flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 nog actueel is onder de nieuwe Wet natuurbescherming.

6.5.1 Gebiedsbescherming

Wat betreft gebieden, beschermd middels de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, verandert er niets wezenlijks in het kader van de Wet natuurbescherming, behalve dat de beschermingsstatus van beschermde natuurmonumenten vervalt. De conclusie van de eerder verrichte quick scan –die luidt dat de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden geen gevolgen heeft voor de haalbaarheid van het plan- blijft daarmee gehandhaafd.

Wat betreft gebieden, beschermd middels het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN), verandert er niets wezenlijks in het kader van de Wet natuurbescherming. De conclusie van de eerder verrichte quick scan –die luidt dat de ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN geen gevolgen heeft voor de haalbaarheid van het plan- blijft daarmee gehandhaafd.

6.5.2 Soortbescherming

Vaatplanten

De bescherming van veel eerder beschermde vaatplanten is onder de Wet natuurbescherming komen te vervallen. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komen in de buurt van het plangebied geen vaatplanten voor met een beschermingsstatus. Het veldbezoek gaf daarnaast ook geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van beschermde vaatplanten. Zo zijn er in het plangebied geen kalkrijke gronden en natuurlijke biotopen (zoals moerassen, hoog- of laagveengebieden en schrale graslanden) aanwezig en werden tijdens het veldbezoek alleen algemeen voorkomende soorten aangetroffen. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten is daarom niet te verwachten. Negatieve effecten op beschermde vaatplanten kunnen om die reden worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Wat betreft de bescherming van grondgebonden zoogdieren zijn er in Noord-Holland enkele wijzigingen onder de Wet natuurbescherming. De bunzing, hermelijn en wezel die onder de Flora- en Faunawet waren vrijgesteld bij handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud zijn dat niet langer onder de Wet natuurbescherming. De verspreidingsgegevens van de NDFF laten zien dat de bunzing, hermelijn en wezel in laatste vijf jaar alle drie in de directe omgeving van het plangebied zijn waargenomen.

De bunzing is niet erg kritisch in zijn keuze van leefgebied. Daardoor komt hij in allerlei verschillende landschapstype voor. Dit kunnen oeverbegroeiingen droge sloten, heggen, houtwallen, bos- en akkerranden zijn. Maar ook open weidegebieden met sloten. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van konijn, mol, vos en das. Ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt.

Ook de hermelijn komt in veel verschillende habitats voor zoals bossen houtwallen, duinen, akkers en ander open terrein. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking aanwezig is. Als verblijfplaats worden meestal oude mollen of konijnenholen gebruikt. Een gang of hol met een doorsnede van vijf centimeter is al groot genoeg om een hermelijn te huisvesten.

De wezel leeft in vergelijkbare, maar meestal droge, habitats als de hermelijn. Ze zoeken graag dekking in bosschages, houtstapels of heggen. Ook oude holen van muizen, ratten en konijnen worden als dekking en schuilplaats gebruikt.

Doordat de bunzing, wezel en hermelijn zeer weinig eisen aan het habitat stellen is het aannemelijk dat deze soorten in de directe omgeving van het plangebied voorkomen. Echter zijn slechts kleine delen (de randen) van het plangebied geschikt en heeft het plangebied een kleine afmeting. Wanneer de reclamemast wordt geplaatst zal er geen noemenswaardig deel van het leefgebied verloren gaan en het zal niet van invloed zijn op de overlevingskansen van in de omgeving levende dieren. Nader onderzoek naar deze soorten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Vleermuizen

Wat betreft vleermuizen verandert er niets wezenlijks onder de wet Natuurbescherming. De conclusie uit de eerder verrichte quick scan blijft daarmee gehandhaafd. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn vanwege de afwezigheid van bebouwing of bomen uitgesloten. Ook essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes zijn niet in het plangebied te verwachten.

Vogels

Het is verboden nesten van vogels te beschadigen. Daarnaast is verstoren van vogels verboden wanneer dit van wezenlijke invloed is op de instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn soorten als wilde eend en spreeuw in het plangebied aangetroffen. Deze soorten hebben beide een ongunstige staat van instandhouding en een negatieve populatietrend (Vogelbescherming, 2016). Het is derhalve naast het verbod deze nesten te beschadigen ook verboden om broedende dieren van deze soorten te verstoren. Voor de meeste vogelsoorten geldt dat de broedperiode loopt van half maart tot half augustus. Om te voorkomen dat tijdens de werkzaamheden en het verwijderen van beplanting eventueel aanwezige nesten van broedende vogels worden beschadigd of broedende vogels worden verstoord, adviseren wij u deze werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat geen broedende vogels in het plangebied aanwezig zijn. Of dat verstoring van de in het plangebied aanwezige nesten niet van wezenlijke invloed is op de instandhouding van de soort.

Wat betreft soorten met een jaarrond beschermd nest verandert er niets wezenlijks in de Wet natuurbescherming. Omdat er in het plangebied geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn te verwachten, blijft de eerdere conclusie gehandhaafd.

Reptielen

De ringslang komt in de omgeving van het plangebied voor. Wat betreft reptielen verandert er niets wezenlijks onder de Wet natuurbescherming. De conclusie uit de eerder verrichte quick scan blijft daarmee gehandhaafd. Reptielen worden niet in het plangebied verwacht en negatieve effecten op deze soortgroep zijn daardoor niet te verwachten.

Amfibieën

De heikikker en de rugstreeppad komen in de omgeving van het plangebied voor. Wat betreft amfibieën verandert niets wezenlijks onder de Wet natuurbescherming. De conclusie uit de eerder verrichte quick scan blijft daarmee gehandhaafd. De voorgenomen werkzaamheden voorzien niet in ingrepen in watervoerende elementen. Eventueel overwinteringshabitat wordt ook niet betreden, waardoor negatieve effecten op de heikikker zijn uit te sluiten.

Het plangebied vormt in de huidige situatie geen geschikt gebied voor de rugstreeppad. In een later stadium, wanneer het plangebied wordt vergraven en mogelijk tijdelijk braak ligt, kan het terrein wel een geschikte leefomgeving voor de rugstreeppad vormen. Tijdens de bouwwerkzaamheden dient daarom rekening gehouden te worden met rugstreeppadden om overtreding van Wet natuurbescherming te voorkomen. Aanbevolen wordt om eventuele natte plekken te dempen (na controle op individuen en eisnoeren) en het plangebied zo kort mogelijk braak te laten liggen. Eventueel kan een amfibiescherm worden geplaatst. Als deze voorzorgsmaatregelen genomen worden voor de rugstreeppad, zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van strikt beschermde amfibieën niet te verwachten met de beoogde ontwikkelingen.

Vissen

Wat betreft vissen zijn er wezenlijke verschillen tussen de Flora- en faunawet en de Wet natuurbescherming. Enkele soorten die onder de Flora- en faunawet bescherming genoten zijn onder de Wet natuurbescherming niet langer beschermd. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF komen er geen beschermde vissen in de omgeving van het plangebied voor, waardoor het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uit te sluiten.

Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen een zeer specifiek habitat. Deze soorten komen in stabiele habitattypen voor zoals heiden en venen. In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor dergelijke soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

6.6 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming van toepassing is want er worden geen bomen of struiken geveld.

6.7 Conclusie

De conclusie van de eerder verrichte quick scan –die luidt dat de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en het NNN geen gevolgen heeft voor de haalbaarheid van het plan- blijft onveranderd onder de Wet natuurbescherming.

Inzake soortenbescherming worden strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, reptielen, vissen, insecten en overige ongewervelden niet in het plangebied verwacht. Ter voorkomen van kolonisatie van het plangebied door de rugstreeppad, worden tijdens de bouwfase voorzorgsmaatregelen als het dempen van poelen en eventueel het plaatsen van een amfibiescherm geadviseerd.

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

Er dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht en met de broedperiode van vogels. Als tijdens de werkzaamheden een broedende vogel wordt aangetroffen, dan mag dit nest niet worden beschadigd of worden weggehaald. Nesten van soorten met een ongunstige staat van instandhouding mogen tijdens het broeden ook niet worden verstoord.

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

Lenders, A., Marijnissen, C., Felix, R. 1993. Waarnemen en herkennen van Amfibieën en Reptielen in het veld, stichting RAVON, Nijmegen.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Van der Meijden, R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, Wolters Noordhoff, Groningen/Houten.

Van Diepenbeek, A. 1999. Veldgids Diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Van Uchelen, E. 2006. Praktisch natuurbeheer: amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.noord-holland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.stowa.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.telmee.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.aerius.nl